

A detailed illustration of a young man with vibrant, spiky red hair and intense blue eyes. He is dressed in a red and black plaid shirt, a brown leather vest, and a brown scarf. A large, brown, furry animal is perched on his back, its tail visible. The background is a dark, misty forest with tall, thin trees. The overall mood is mysterious and adventurous.

**MIROSLAV
HOKEŠ**

**PŘÍBĚH
DRVOŠTĚPA
KRONIKY SPOUTANÝCH
PŘÍBĚHY Z MLÁDÍ**

Miroslav Hokeš

PŘÍBĚH
DRVOŠTĚPA

Kroniky spoutaných -
Příběhy z mládí

Samer Barjowski - Příběh drvoštěpa

Kdo tvrdí, že se na peklo dokáže připravit, je naprostý blázen.

Na to první, co jsem zažil, když mi bylo šest, jsem se nepřipravil a vlastně jsem se o nic tak poštelého ani pokoušet nemohl. V takovém věku člověk prostě spoustu důležitých věcí ještě nemůže chápat. Třeba to, jak rádi si dospělí okolo něj lžou do kapsy. To, že čistá rodičovská láska není nic než halda keců, kterými se snaží obelhat daleko víc sami sebe než jeho. Že rodina je jen obchodní kontrakt jako každý druhý a pokud nesplňujete parametry zadané poptávkou, pak prostě jako zboží ztrácíte hodnotu.

Jistě, nepřišlo to bez varování, kdybyste byli dospělí, bylo by výstražných signálů až až. Za těch pár let se mnohokrát dozvíte, že vaše matka si přála urostlého, svalnatého sportovce, otec zase fyzika nebo ekonoma sbírajícího prestižní ceny z oboru - a taky pochopíte, že se ničím z toho v budoucnu nestanete a že vás koneckonců podobné záležitosti ani nelákají. Jako dítě ovšem bezmezně věříte, že navzdory tomu všemu zůstanete tam, kde jste, protože je to zkrátka váš domov a patříte tam.

A když vás život vyvede z omylu, jste tak nepřipravení, jak jen nepřipravený může člověk být.

Najednou ten domov není a nezůstanou vlastně ani příjemné vzpomínky na to, že kdy dřív byl. Místo pokojíku s hračkami máte strohou ubikaci ve vědeckém ústavu, místo kamarádů a příbuzných jen pár vědátorů, pro něž jste experimentálním objektem s číslem místo jména, a houf zamklých děcek, co vás utěšit nemohou, protože se sem většinou sama dostala nějak podobně jako vy. Odložené kusy zboží, zmetky, co neobstály ve funkci potomků, tak snad si aspoň v roli pokusných morčat povedou lépe. Možná uvnitř trochu chápete, že i taková životní náplň může dávat smysl, ale nic naplat – jste prostě pořád jen malé hloupé děti, které vůbec nedostaly šanci se připravit.

Tehdy jsem si umanul, že až peklo vstoupí do mého života podruhé, budu připravený mnohem líp.

A bůh ví, že jsem se svého závazku upřímně držel. Už ve chvíli, kdy nenávisť k nám geneticky modifikovaným měla podobu štvavých komentářů na síti a občasných článků v tisku, začal jsem se chystat na den, kdy propukne naplno. Mnohokrát jsem si v duchu přehrával obrázky řvoucích davů s noži, bouchačkami a bojovnými hesly, mockrát jsem si plánoval den, kdy opět ztratím domov a půdu pod nohama, kdy se z učeben a útulných studentských kolejí propadnu do špíny ulic, slumů a kanálů. A jen proto, že jsem tentokrát už ten okamžik vyhlížel a věděl o něm dopředu, jen proto jsem, já trouba, věřil, že jsem na něj i nachystaný.

Kdybych opravdu byl, rozhodně bych té noci nedokázal tak tvrdě a lehkomyšlně spát.

Když mi pevná, nesmlouvavá chlupatá pěst sevřela paži kousek nad loktem a surově mě strhla z postele na zem, pořád jsem byl ještě přesvědčený, že je to jen součást nějakého divokého snu. Jistě, realita nás nakonec dožene, stejně jako každého z nás dohoní stáří a smrt – ale dnes ne, dnes přece musí ještě zůstat někde stranou. Dnešek bude ještě normální a zítřek taky, i ten další den, co přijde po zítřku. Musím přece uzavřít praxi tady v zastrčeném detenčním ústavu na kraji Chicaga, musím dokončit studium, musím ještě mockrát pokecat s Tarunem o životě a vyprudit doktora Zauraka při cvičeních... Sakra, peklo přijde, to já přece chápu, ale ne teď a tady, vždyť toho mám ještě tolik před sebou...

Kopanec do žeber mě definitivně probral ze spánku i z marných nadějí. „Budíček, šmejde! Zvedej se!“

„Co... se děje?“ Zamžoural jsem do výšin nad svou stále ještě zamotanou hlavou. Ředitel, osobně... Nerudný, zarostlý chlapík, víc než kdy jindy teď připomínal některého z kriminálních, které držel ve své instituci.

„Padej ven na dvůr,“ štěkl jen místo odpovědi. „Nebo ti mám pomoci?“

Raději jsem bez dalšího vyptávání poslechl a napůl v mrákotách jsem následoval starého pána, jehož jméno mi za celou dobu mé praxe ani neřekli, ven z ubytovny. A tam už stáli ostatní. Seřazení, připravení, čekalo se jen na mě.

Je dost dobře možné, že za milý a příjemný by personál tohohle ústavu neoznačil nikdo jiný než já. Pro mě spadl do téhle kategorie víceméně každý, kdo mě v jednom kuse neurážel, snesl mě ve své blízkosti déle než pět minut a aspoň trochu mu záleželo na tom, jestli budu za těch pět minut ještě naživu. I tak jsem se odmalička setkával s milými lidmi jen velmi zřídka a ty, koho jsem teď spatřil před sebou, už bych tam nezařadil ani náhodou.

Ať byli v minulých dnech jacíkoli, v tuhle chvíli se stali dokonalými kopii svého nevrlého šéfa. Měřili si mě od hlavy k patě zamračenými, nenávisnými pohledy a mně pár okamžiků trvalo ujasnit si, že ten rámus a křik nesoucí se vzduchem všude okolo nepochází od nich.

Kdepak, valil se zvenčí, zpoza vysokých zdí s ostnatými dráty, jež měly udržet jednu skupinu zločinců tady uvnitř a jiné zase venku. S tím, co se právě dělo, ovšem souvisel zcela určitě.

„Hajzle!“ Mezi očima mi přistála mužská pěst a znovu mě srazila k zemi. „Doufám, že nás z tohohle průseru dostaneš taky ven, když jsi nás dostal do něj!“

Několik vysokých ženských hlasů o kousek dál cosi pištivě zakdákalo, slily se přes sebe tak dokonale, že jsem nerozuměl ani slovu - neměl jsem však pocit, že bych tím o něco důležitého přišel. Snažit se mluvit mi teď přišlo asi tak vhodné jako pohazovat si odjištěným granátem, a tak jsem jen seděl a čekal, až promluví někdo jiný.

„Lidi už vás konečně mají dost!“ chopil se kdosi konečně slova. „Tady, venku, po celých Státech. A berou útokem všechny místa, kde se pohybujete, což jsme teda bohužel i my. Tohle máme za to, že si vás sem taháme na praxe a na výpomoc, šmejdi zkurvený!“

„Obklíčili nás a kdo teď vyleze ven, toho rozmašlujou na kaši,“ pokračoval kdosi další. „A nebudou se ptát, jestli je to doktor, socpracka, zloděj nebo franknštajn. Na to je jich tam až moc a až moc jste je nasrali... Takže, milánku, ty teď hezky půjdeš a zklidníš je těma svýma franknštajnskýma silama, ať odtud můžeme vypadnout. Vyžer si, cos nám zavařil! Kapišto?!“

Raději jsem neřešil jisté mezery v logice jeho úvah a jen se zeptal: „Kolik dalších modifikovaných tu máte?“

„Zrovna akorát tebe, jak to s tím...?“

„Sám tohle nezvládnou!“ Zdvihl jsem se ze země, přival adrenalínu mi znovu rozproudil krev v žilách a dodal sílu. „Možná za deset let, až budu zkušenější, ale teď... Jsem jen student, na tohle by nás bylo potřeba nejmíň...“

„Tak hele, mladej...“ Ten chlap musel být u vězeňské stráže nejmíň kapitánem, podle toho, jak měl široká ramena, plochou tvář a jak snadno mě zdvihl půl metru nad betonovou podlahu dvora. „Buď uděláš, co tady Guy řekl, nebo tě teďka hned vyhodím před bránu a řeknu těm idiotům, že jediná příšera v těchhle zdech jsi ty. A zatímco ti budou lámat hnáty a vyrážet zuby a oči, my ostatní zdrhneme. Tak co mi na to řekneš?“

Aby svá slova náležitě zdůraznil, poponesl mě s lehkostí stavebního jeřábu o pár metrů blíž k vratům otřásajícím se pod úderu neviditelných rukou a kamenů. Začal jsem mít doopravdy strach.

„Dobře, dobře, já... to zkusím, pusťte mě!“ zachrčel jsem posledními zbytky dechu. O vteřinu později jsem se ocitl volný u bachařových bagančat a honem uvažoval, co dál.

Zavřel jsem oči, zaujal pózu se sraženými patami a rukama zdviženýma nad hlavu, připomínající pohádkového černokněžníka - zcela zbytečnou, na laiky ale udělá dojem a snad mě ušetří pobízení dalšími ranami - a zaměřil se na mentální vzorce venku za zdí. A okamžitě mi bylo jasné, jak obtížný, ne-li úplně nemožný úkol mi moji drazí spolupracovníci naložili na hřbet.

Co já vlastně umím nejlépe, pokud jde o mé mutantské schopnosti? Umím lidem ukázat jejich pravou tvář a pokud bych si přál použít tuhle dovednost jako zbraň, pak jim z mysli vytáhnou jejich nejtemnější stíny, takové, na jaké by se neodvážili pohlédnout ani ve svých nejsilnějších chvílkách, a konfrontovat je s nimi. Předvedu jim ty nejodpornější zrůdy a pak jim umožním pochopit, že právě tohle jsou oni sami. Jenže...

Jenže tady, u tohoto davu, už to někdo provedl dávno přede mnou. Někdo, kdo nás zná možná líp, než se známe my sami...

Tam venku teď řvali a běsnili lidé, kteří svou bestiální podstatu dobře znali. Náš tajemný protivník ji odhalil úplně stejně, jak bychom to teď udělali my - ale ne tak, aby se jí zděsili, ale aby na ni byli hrdí. To nejtemnější, co v sobě každá lidská bytost nosí, bylo postaveno na zlatý piedestal, definováno jako ctnost, spravedlivý hněv. Tady nic nezmůžu nejenom já sám, ani se stovkou dalších modifikovaných po boku bych nezvládl víc. Jak mám někoho sakra přimět, aby se sám sebe štítil, když mu vlastní duševní bahno působí div ne rozkoš?

Tohle nebyl jen spontánní odpor hlupáků, jimž sebereme práci a kariéry. Tady úřadoval někdo, kdo si svou armádu proti nám zatraceně dobře připravil. Bravo, neznámý příteli. Krásně jsi mě dostal mezi dva mlýnské kameny. Jediné, co zbývá, je vybrat si, který z nich mě dnes v noci rozdrtí...

„Tohle nezvládnou, vážně ne, je mi líto,“ zavrtěl jsem hlavou. Svalovec, který se mezitím zařadil ke zbytku personálu, znovu vykročil mým směrem, a tak jsem rychle dodal: „Počkejte, mám ale jiný nápad!“

„Tak povídej!“ Zastavil se. Uuff...

„Máte tu spoustu nebezpečných zločinců, ne? Násilníků, rváčů, dokonce i vrahů. Snad bych je mohl dokázat na chvílku pořádně rozzuřit a pak je pustíme ven. Když budeme mít štěstí, zaměstnají tu lůzu venku dost dlouho, abychom odtud stihli utéct.“

„Nevěřte mu! Spřáhne se s těmi grázly a poštvě je proti nám!“ zaječela jedna ze sociálních pracovníček, dokonale zformovaná emocemi nabitou propagandou, a několik dalších zakdákalo na souhlas. „Určitě má mezi nimi kamarády, jestli jim teda přímo nešéfuje!“

„No jistě, a proto tu s vámi dva týdny tvrdne v kanceláři, místo aby hned první den donutil některou z vás otevřít cely a vzal roha, co? Vzpamatujte se, Grace!“ Díky bohu, že ředitelem ústavu je muž. Nevrlý, nepříjemný asociál, ale přece jen muž. „Zdá se, že to s tebou musíme zkusit. Kolik času potřebuješ, abys ty darebáky pořádně vydráždil?“

„Asi tak deset minut, pane.“

„Dobrá, dávám ti pět!“ Otočil tvář zpátky ke svým lidem, zdálo se, že o lhůtě nehodlá dál diskutovat. „Jdeme se zamknout, tady dole je kumbál, kam se vejdem všichni, a není to dál než dvacet metrů od brány. Já pak za těch pět minut otevřu všechny cely dálkovým požárním režimem. Na bránu oknem uvidíme a až se to odtamtud přesune kousek stranou, běžíme. Všechno jasné?“

Houf zaměstnanců jen souhlasně zamručel a vyrazil k udanému místu. „Ty ne, kolego,“ zarazil mě ředitel, když jsem se k nim chtěl přidat. „Nouzový režim je jen k tomu, aby grázlové mohli utýct z hořícího baráku, ne na svobodu. Bránu do ulice musí někdo otevřít ručně.“

„Chápu,“ sklonil jsem pohled k zemi.

„To jsem rád. Tady máš kód, zadat ho tam můžeš, kdy chceš, ale radil bych ti udělat to hned. Pak už jen zmáčkneš ve vratnici tlačítko. Tak nezapomeň: pět minut... Ted'!“ Strčil mi do ruky papírek s narychlo načmáranou řadou čísel a zmizel za ostatními.

Do zámku jsem ji naťukal takovou rychlostí, jak se mi ve škole nikdy nepodařilo zadat přístupové heslo do žádného počítače, pak jsem zapadl do jakž takž chráněného postu pro vratné a konečně se soustředil na svůj úkol.

Myšlenky zločinců v celách kousek ode mě byly daleko tvárnější a způsobilejší než mentální vzorce lidí na ulici. A hlavně, byly podstatně víc naplněné sebeklamem. Někteří z nich měli pocit, že se násilím spravedlivě mstí za příkoří, jiní si přáli získat po zlém to, co jim svět po dobrém odpíral, a ještě další prostě viděli v zabíjení a mrzačení druhých skvělou zábavu, pro kterou jen oni mají dostatek kuráže. Tak nebo tak, všichni jsou připravení víc než skvěle...

Pomalů jsem se dotkl jejich myslí a pustil se do práce. Tak vy si tedy myslíte, že jste hrdinové, jo? Věříte, že jste silní, že jste frajeři, opravdoví kingové, co jediní vládnu světu? Já vám tedy povím, co doopravdy jste! Nejste nic než špína, co si se skutečným životem neporadí! Jste tak hnusní, zkažení, odporní, že se k vám nikdo ani nepřiblíží, natož aby s vámi něco sdílel po dobrém! Křupani, kterých se zdraví lidé bojí, a tak vás radši ukopou do bezvědomí dřív, než vy ukopete je! A rvačky jako životní náplň? Prosím vás, nenechte se vysmát!

Jiní lidé naplňují životy tím, že stavějí budovy a stroje, řídí firmy a podniky, píší romány a malují obrazy... Jenže na tohle všechno jste vy příliš tupí! Co nakonec zbývá primitivům jako vy, než někomu rozbít hubu, abyste měli pocit, že taky něco dokážete?! Jděte se bodnout, šašci! Zalezte si do kanálů mezi krysy, pokud se z vás tedy neudělá zle i jim!

Neslyšeli mé myšlenky tak, jak mi běžely hlavou, slovo od slova, vnímali však jejich energii, cítili pohrdání, jež jsem proti nim vypouštěl, i svou vlastní ubohost, kterou jsem jim kousek po kousku odkrýval. A zareagovali přesně tak, jak zvířata reagují na každou agresi – tedy ta dravější a bojovnější.

Pak už jen stačilo jim nenápadně podsunout myšlenku, že tam za zdmi na ně čeká nejen svoboda, ale i šance dokázat, že jsou přece jenom aspoň trochu chlapi. Pomstít se za urážky nebo si aspoň vybit vztek z toho, co o sobě právě odhalili. Když se dveře jejich cel otevřel dokořán, bylo vše připraveno – přinejmenším tak, jak může za slaboučkých pět minut být.

Brzy jsem je spatřil, jak se valí k bráně, a trochu mi zatrnulo, jestli jsem je v té šibeniční lhůtě stihl dostatečně zpracovat a jestli je zuřící nápor venku nepřeválcuje příliš rychle. Stačilo však, aby se přiblížili trochu víc na dohled, tak, abych viděl jejich rozšklebené tváře, naběhlé žíly na krku a rudá opocená čela, a bylo mi jasné, že se bojím naprosto zbytečně. Nechal jsem je chvíli bušit zevnitř do vrat tak, jak do nich zvenčí bušili ti druzí – a pak jsem konečně zmáčkl tlačítko.

Čelní vlna davu se dychtivě vevalila dovnitř, jakmile však první pŕltucet odvážlivců skončil na zemi zbrocený krví, se zlámanými končetinami nebo rovnou vazy, ostatní se začali kvapem dávat na ústup - tedy přinejmenším ti, kteří měli možnost oběti vidět, jak se ovšem zvyšoval počet mrtvých a raněných, šířila se mezi buřiči dál a dál i vlna paniky. Právě tak, jak jsem předpokládal.

Ti za branou mohli mít početní převahu a mohli být neznámým katalyzátorem vydráždění k zuřivosti, nebyli to však lidé zvyklí se rvát, střetávat se s rovnocennými, natož silnějšími protivníky, cítit a přijímat bolest utržených ran. Byli to slabošl hrbící se v kancelářích a dílnách před šéfy, na úřadech před babami za přepážkou a doma zase před partnery. Soky v kariéře uměli likvidovat nejvýš tak lacinými intrikami, pořádně zařvat byli schopní leda při fotbale a bojovat na monitorech počítačových her. Útok na detenční ústav si představovali jako pobíjení bezbranných ošetřovatelek a sociálních pracovníků škemrajících o milost, kterou nedostanou... Tváří v tvář houfu zkušených a jaksepatří motivovaných rváčů rychle brali do zaječích a prostor minimálně v blízkosti brány se velice rychle vyprazdňoval.

Zahnat stádo ovcí dovede i jeden jediný docela maličký psík, pokud má kuráž. Sám jsem to už několikrát na vlastní oči spatřil - a tady vyrazila do útoku celá smečka psů, pořádně velkých, silných a krvelačných.